

Quickscan natuurwaarden

Plangebied Verlengde Stroe Allee te Harskamp

November 2009

Rapportnummer: P09-0190

In opdracht van: VanWestreenen BV

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Onderzoek	3
2.1	Methode	3
2.2	Ligging en beschrijving plangebied	4
2.3	Bronnenonderzoek	7
2.4	Beschermde soorten	8
3	Effecten	11
3.1	Geplande ingreep	11
3.2	Effecten op beschermde soorten	11
3.3	Effecten op beschermde gebieden	12
3.4	Gedragscode	12
3.5	Mitigerende en compenserende maatregelen	13
4	Conclusie	14
	Literatuurlijst	15
	Bijlage 1 Toelichtende tabel	
	Bijlage 2 Wet en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de toekomst zal er in het onderzoeksgebied nieuwbouw van een woning plaatsvinden. Ten behoeve hiervan zal bestaande bebouwing gesloopt worden. In het kader van de natuurwetgeving is het noodzakelijk inzicht te krijgen in de huidige natuurwaarden die in het plangebied aanwezig zijn. Hiermee kan worden voorkomen dat in strijd met de geldende natuurwetgeving gehandeld zal worden. In opdracht van VanWestreenen BV heeft derhalve in november een onderzoek plaatsgevonden in het plangebied.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet (FFw) van belang, gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten die zijn opgenomen op de lijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet en Natura-2000 lijsten. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Op basis daarvan kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de onderzoeksmethode, het plangebied en de aanwezigheid van beschermde soorten. De effecten van de geplande ingreep op beschermde natuurwaarden en mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 3. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Onderzoek

2.1 Methode

Als eerste heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle in het plangebied aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het vóórkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn tevens directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten maar ook het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vervolgens vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

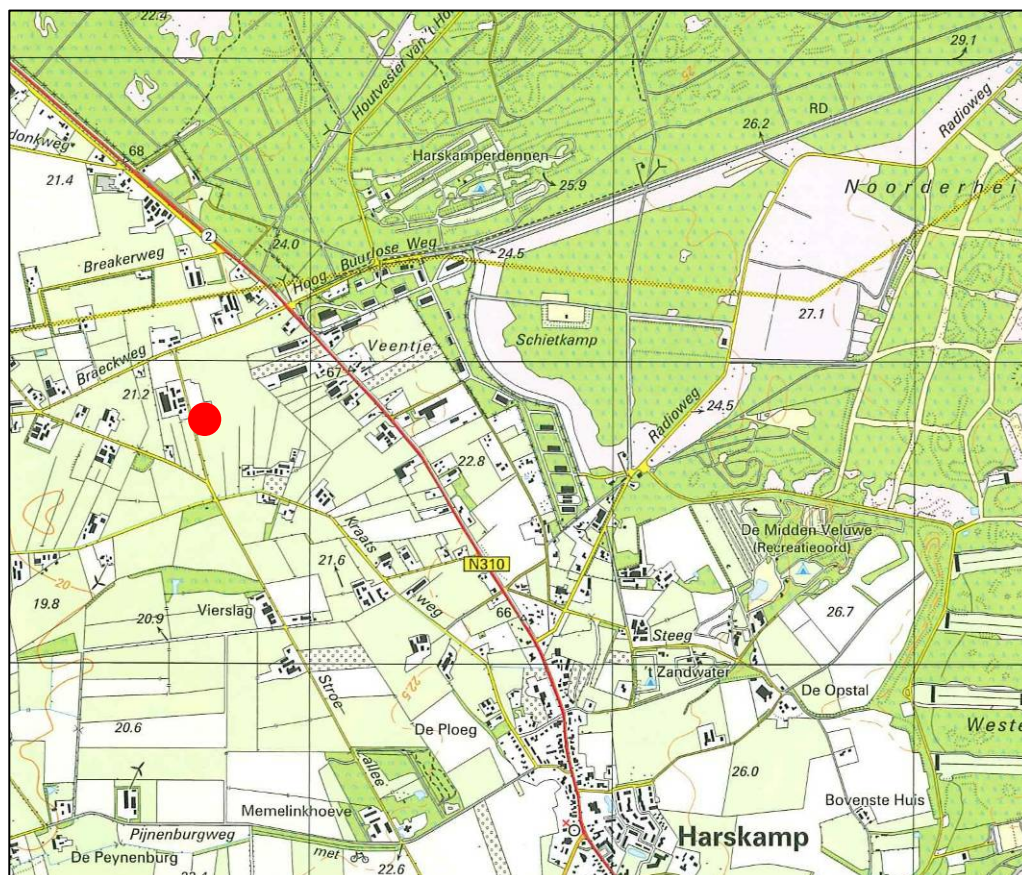
Aansluitend op het veldbezoek heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. De database van de provincie Noord-Brabant is geraadpleegd. Daarnaast is gebruikgemaakt van het Natuurloket¹ en diverse verspreidingsatlassen van soorten. De aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving en de ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 26 november in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: bewolkt en regenachtig, matige wind en circa 8 graden Celsius.

¹ Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar, die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van gespecialiseerde organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna.

2.2 Ligging en beschrijving plangebied

Het onderzoeksgebied is gelegen ten noordwesten van de kern van Harskamp, zie figuur 1. De grenzen worden gevormd door weiland in het noorden, oosten en zuiden en de verharde weg in het westen.

Figuur 1. Ligging van het onderzoeksgebied (rode stip).

Het onderzoeksgebied is op dit moment in gebruik als boerderij. Er zijn een woning, enkele kleine schuurtjes en een drietal geschakelde stallen aanwezig. De woning en een van de schuren blijven behouden. De kleine schuurtjes hebben in het verleden een functie gehad als carport, stal, bakhuis en schuilmogelijkheid voor kleinvee. De meest oostelijke stal is volledig opgetrokken uit golfplaat en is in gebruik als stalling voor koeien, de andere stal staat leeg. De overige bebouwing is opgetrokken uit baksteen (woning, schuurtjes en een van de stallen) met pannendaken of een dak van golfplaat. De bebouwing is omringd door erfverharding, kleine delen hiervan worden benut voor de opslag van materiaal. Het terrein nabij het woonhuis en ten westen van de stallen is niet bebouwd, dit is in het verleden benut als tuin en als weide voor kleinvee. Een aantal bomen is nog aanwezig.

Ten noorden van de bebouwing bevindt zich de kuilvoerplaats en mestopslag: verharde stroken onderling gescheiden door met ruigte en gras begroeide stroken. Langs de weg staan in het zuiden langs het (woon)erf enkele zomereiken en zwarte elzen. Bij de kuilvoerplaats staat een hoge coniferen haag. Een en ander is zichtbaar in de foto-impressie.

Foto 1 en 2. Schuren en stallen, zicht vanuit het westen en oosten.

Foto 3. Zicht op noordzijde stallen en verharding.

Foto 4. Impressie binnenzijde oostelijke stal.

Foto 5 en 6. Bebouwing tussen woning en schuur. Zicht respectievelijk vanuit zuiden en noorden.

Foto 7. Carport en kleinveeschuurtje in tuin.

Foto 8. Kuilvoeropslag aan noordzijde terrein.

Foto 9. Opslag.

Foto 10. Overzicht kuilvoerplaats en stallen vanuit noordelijke richting.

Foto 11. Coniferenhaag tussen weg en kuilvoer.

Foto 12. Eikenrij tussen weg en kleine weide.

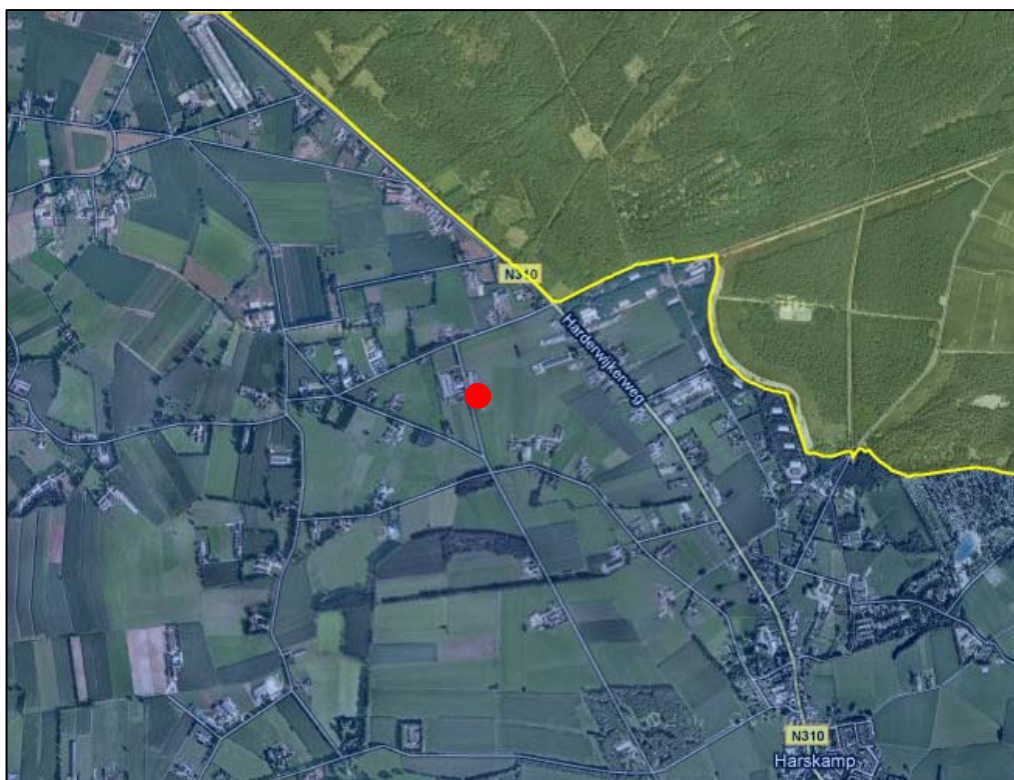
Figuur 2. Luchtfoto van het onderzoeksgebied.

2.3 Bronnenonderzoek

Gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV blijkt dat het plangebied zich niet in een Natura-2000 gebied, Wetland of Beschermde of Staatsnatuurmonument bevindt. Binnen een straal van 500 meter van het onderzoeksgebied bevindt zich wel het Natura-2000 gebied Veluwe, zie figuur 3.

Figuur 3. Ligging van het onderzoeksgebied (rood) ten opzichte van Natura-2000 gebied Veluwe (geel).

Gebieden EHS

Zoals blijkt uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV, maakt het plangebied geen deel uit van EHS-gebied. Het als Natura-2000 gebied aangewezen natuurgebied is ook opgenomen in de EHS. Dit blijkt ook uit de kaarten van de provinciale uitwerking van de EHS.

Soorten

Natuurloket

Het Natuurloket verstrekt informatie over het voorkomen van soorten per kilometerhok (kmhok). Binnen het kader van deze quickscan is het niet mogelijk om vast te stellen welke soorten per kmhok zijn weergegeven door het Natuurloket. De weergave van het Natuurloket kan dan ook alleen als indicatie voor de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten worden beschouwd.

Het plangebied bevindt zich in de kmhok 178-461aangezien het plangebied slechts een gedeelte van dit kmhok beslaat is het niet zeker dat de geregistreerde soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen het plangebied. De beschikbare gegevens zijn

afkomstig uit de onderzoeksperiode 1980 t/m 2008. Binnen deze periode is het bewuste kmhok onderzocht op het voorkomen van soorten. Er is onderscheid gemaakt tussen niet, slecht, matig, redelijk en goed onderzocht. De beschikbare gegevens zijn weergegeven in de tabel in bijlage 1 en worden besproken in paragraaf 2.4.

Naast de bovenstaande bronnen zijn tevens gegevens gebruikt die afkomstig zijn van verschillende verspreidingsatlassen. Onder andere gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen en vissen zijn uit dergelijke atlassen afkomstig.

2.4 Beschermde soorten

Flora

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok goed is onderzocht op de groep vaatplanten, er zijn geen bijzondere of beschermde soorten waargenomen. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn waarin beschermde soorten planten kunnen voorkomen. Door het intensieve gebruik als boerenbedrijf zijn er nagenoeg alleen gestoorde vegetaties aanwezig in het gebied. Deze vegetatietypen zijn geschikt voor een aantal algemeen voorkomende, niet beschermde kruidachtigen. Er zijn tijdens het bezoek geen beschermde of bijzondere planten waargenomen.

Conclusie: Er komen geen beschermde plantensoorten voor in het onderzoeksgebied.

Vogels

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok niet is onderzocht op de groepen broed- en watervogels. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied door de ligging en het gebruik ongeschikt is voor het voorkomen van weide en watervogels. Ook voor dagroofvogels is het gebied vrijwel ongeschikt, al kunnen enkele soorten het gebied wel benutten als onderdeel van hun foerageergebied. Er zijn voor roofvogels geen broedgelegenheden aanwezig. Met betrekking tot uilen geldt dat een aantal van de schuurtjes in potentie geschikt zijn als rustplaats en nestgelegenheid. Tijdens het veldbezoek zijn er echter geen sporen aangetroffen welke duiden op de aanwezigheid van uilen.

Het gebied is wel geschikt als foerageergebied en broedgelegenheid voor een aantal algemeen voorkomende soorten bos- en struweelvogels en bijvoorbeeld zwaluwen. Op het grootste deel van het onderzoeksgebied is geen opgaande beplanting aanwezig. De coniferenhaag en de bomen langs de weg en in de tuin kunnen door enkele vogelsoorten benut worden als broedgelegenheid. Ook de schuurtjes en de stallen bieden nestmogelijkheden: onder dakpannen, aan wanden, op dakbalken en in vogelhuisjes. Tijdens het veldbezoek is een individu van de soort merel waargenomen, evenals enkele oude vogelnesten in een schuurtje en resten van zwaluwnesten op de buitenwand van een van de stallen.

Conclusie: Mogelijk wordt de opgaande beplanting en delen van de bebouwing door vogels (FFlijst 3) benut als broedgelegenheid. Het gehele gebied is voor vogels in meer of mindere mate geschikt als foerageergebied.

Zoogdieren

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok matig is onderzocht op de groep zoogdieren. Er wordt melding gemaakt van vier soorten van FFlijst 1. Uit de gegevens van de Zoogdiervereniging blijkt dat er in de omgeving van het onderzoeksgebied dassen voorkomen. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied door de ligging in open agrarisch gebied en het gebruik, slechts voor een beperkt aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is. Tijdens het bezoek zijn molshopen en muizenholen waargenomen. Behalve mol en muis kunnen tevens egel, hermelijn, wezel, bunzing, haas, konijn en steenmarter het gebied benutten. Met betrekking tot bunzing en steenmarter geldt dat hiervan geen sporen (krab, bijt, geur of uitwerpselen) zijn waargenomen. De kans dat bunzing en steenmarter voorkomen is dan ook zeer klein. Met betrekking tot de grotere grondgebonden zoogdieren als vos, das en ree geldt dat hiervoor in het gebied geen geschikte verblijfsmogelijkheden aanwezig zijn. Gezien de ligging is de kans ook zeer klein dat deze dieren het gebied incidenteel bezoeken.

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen blijkt dat de soorten gewone baardvleermuis, franjestaart, watervleermuis, meervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Voor een aantal soorten vleermuizen is het gehele onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied. Delen van de bebouwing zijn in potentie geschikt als (tijdelijke) verblijfsplaats voor gewone- en ruige dwergvleermuis, baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis. Voor de overige genoemde vleermuissoorten zijn geen geschikte verblijfsplaatsen in het onderzoeksgebied aanwezig.

De kans dat de genoemde soorten de bebouwing benutten als verblijfsplaats is klein, maar binnen de kaders van dit onderzoek niet volledig uit te sluiten. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van vleermuizen (mest of urinesporen of hangplekken) waargenomen.

Conclusie: Een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) benut het onderzoeksgebied als onderdeel van hun leefgebied. Mogelijk benutten vleermuizen (FFlijst 3) het gebied als foerageergebied en de bebouwing als verblijfsplaats.

Reptielen en amfibieën

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok niet is onderzocht op de groepen amfibieën en reptielen. Uit de gegevens van het Ravon blijkt dat de soorten kleine watersalamander, gewone pad, rugstreeppad, heikikker, bruine kikker, hazelworm, zandhagedis, levendbarende hagedis, gladde slang en adder voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Het voorkomen van rugstreeppad is ook aangegeven op waarneming.nl.

Uit het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen oppervlaktewater aanwezig is. Het gebied is daarmee ongeschikt als voortplantingslocatie voor amfibieën. Uit het veldbezoek blijkt verder dat er in het gebied alleen landbiotopen aanwezig zijn waarin algemeen voorkomende soorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen voorkomen. De heikikker stelt hoge eisen aan zijn leefgebied, hieraan kan het onderzoeksgebied niet voldoen. Voor de mobiele soort rugstreeppad geldt dat deze zich bij voorkeur ophoudt op zandige terreinen met een hoge dynamiek. In het onderzoeksgebied is geen open zand van enige omvang

aanwezig, op de kuilvoerplaats is de grond wel verstoord en zandig. Gezien de ligging temidden van met name graslanden met een lage verstoring, is de kans dat rugstreeppad het onderzoeksgebied bereikt klein. Verwacht wordt dat deze soort niet voorkomt in het onderzoeksgebied. Voor de genoemde reptielen is in het onderzoeksgebied in het geheel geen geschikt biotoop aanwezig.

Conclusie: Mogelijk benutten enkele amfibieën (FFlijst 1) het gebied als landbiotoop. Voor reptielen zijn geen geschikte biotopen aanwezig.

Vlinders en libellen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok niet is onderzocht op de groepen vlinders en libellen. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen voor het voorkomen van beschermde vlinders en libellen voorkomen. Dergelijke biotopen betreffen wateren met krabbescheervegetaties en structuurrijke heideterreinen. Het is wel mogelijk dat het onderzoeksgebied door een aantal algemeen voorkomende, niet beschermde soorten vlinders en libellen benut wordt als foerageergebied. Voor libellen geldt dat er geen voortplantingsbiotopen aanwezig zijn door het ontbreken van oppervlaktewater.

Conclusie: Er komen geen beschermde of bijzondere soorten vlinders en libellen voor in het onderzoeksgebied.

Mieren en kevers

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok niet is onderzocht op de groepen mieren en kevers. Uit het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen, zoals oude (naald) bossen en grote wateren, aanwezig zijn. De aanwezigheid van beschermde soorten mieren en kevers in het onderzoeksgebied is hiermee uitgesloten.

Conclusie: Er komen geen beschermde mieren en kevers voor in het onderzoeksgebied.

Vissen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok niet is onderzocht op de groep vissen. Uit het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen oppervlaktewater aanwezig is. Het onderzoeksgebied is hiermee ongeschikt voor het voorkomen van (beschermde) vissen. Er is niet nader onderzocht welke vissoorten voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Conclusie: Er komen geen beschermde vissoorten voor in het onderzoeksgebied.

3 Effecten

3.1 Geplande ingreep

In de toekomst wordt er in het onderzoeksgebied een nieuwe woning met bijbehorende tuin en boomgaard gerealiseerd. Ten behoeve van deze nieuwbouw dient een deel van de bestaande bebouwing plaats te maken. Er worden een zestal gebouwen verwijderd. De huidige woning inclusief een schuur en enkele bomen in de tuin blijven behouden.

Rondom de huidige woning zal een nieuwe beukenhaag worden aangeplant. Langs de verharde weg, op het erf en op de erfgrens aan de oostzijde worden bomen (zomereiken en berken) geplant. Het is niet bekend of de bestaande coniferenhaag en de bestaande eiken en zwarte elzen behouden kunnen blijven bij de aanplant van de nieuwe beplanting. Een en ander is zichtbaar in de schets in figuur 4.

Figuur 4. Schets toekomstige situatie. (zwart is huidige te slopen bebouwing).

3.2 Effecten op beschermde soorten

Op basis van hetgeen beschreven in hoofdstuk 2 kan worden geconcludeerd dat (delen van) het plangebied mogelijk behoort tot het leefgebied van beschermde

vogels, zoogdieren en amfibieën. In het onderstaande wordt per soortgroep beschreven welke effecten optreden.

Vogels

Mogelijk benutten een aantal vogelsoorten (FFlijst 2/3) het gebied als foerageergebied en de beplanting en delen van de bebouwing als broedgelegenheid. In de toekomst vindt een functiewijziging plaats waardoor het gebied voor een aantal vogelsoorten minder geschikt wordt als foerageergebied. In de directe omgeving is echter voldoende gelijksoortig foerageergebied aanwezig, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen. Met betrekking tot broedgelegenheden geldt dat deze verloren gaan bij het verwijderen van beplanting en bebouwing. Omdat het onderzoeksgebied deel uit maakt van een uitgestreker gebied waarin voor vogels voldoende geschikte broedgelegenheden beschikbaar blijven, is het verlies hiervan verwaarloosbaar voor de ervan gebruik makende vogelsoorten.

Zoogdieren

Mogelijk benut een klein aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het plangebied als leefgebied. Bij herinrichting van het plangebied vindt vernietiging van dit leefgebied plaats.

Met betrekking tot vleermuizen geldt dat er naar verwachting wel effecten optreden ten aanzien van aanwezig foerageergebied, er vindt herinrichting plaats. De omgeving biedt vleermuizen voldoende mogelijkheden tot foerageren en in de toekomst is het onderzoeksgebied eveneens geschikt als foerageergebied, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen.

Met betrekking tot mogelijk aanwezige verblijfsplaatsen geldt dat de kans dat vleermuizen de bebouwing benutten als verblijfsplaats gering is, het is binnen de kaders van deze quickscan echter niet volledig uit te sluiten. Bij sloop van bebouwing kunnen, hoe gering de kans ook is, verblijfsplaatsen worden vernietigd.

Amfibieën

Mogelijk wordt het plangebied door een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) benut als landbiotoop. Bij herinrichting van het plangebied vindt herinrichting van het landbiotoop plaats.

3.3 Effecten op beschermde gebieden

Er treden geen effecten op ten aanzien van Natura 2000-gebieden, Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten of EHS-gebieden.

3.4 Gedragscode

Voor zover bekend maakt de opdrachtgever geen gebruik van de beschikbare en goedgekeurde gedragscodes, wettelijk gezien zijn dan ook de soorten van FFlijst 2 ontheffingsplichtig.

3.5 Mitigerende en compenserende maatregelen

Om te voorkomen dat het uitvoeren van de werkzaamheden of het aanpassen van de ruimtelijke situatie negatieve effecten heeft op de aanwezige beschermde soorten en daarmee strijdig is met de Flora- en faunawet, verdient het aanbeveling om maatregelen te treffen om mogelijke schade te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken; zogenaamde mitigerende en compenserende maatregelen.

Door een recente wijziging in de wetgeving is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen en rugstreeppad) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang “dwingende reden groot openbaar belang” eveneens niet meer mogelijk is. Schade aan deze soorten dient voorkomen te worden om strijdig handelen met de wetgeving te voorkomen.

Vogels

Indien broedende vogels (FFlijst 2/3) aanwezig zijn, kunnen versturende werkzaamheden als verwijdering van de beplanting en bebouwing niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door beplanting en bebouwing vóór het broedseizoen voor vogels te verwijderen wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt dan treden er geen effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaats vinden buiten het broedseizoen worden geen nadelige effecten verwacht op vogels.

Zoogdieren

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1.

Ten aanzien van vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van mogelijk aanwezige foerageergebieden. Ten aanzien van mogelijk aanwezige verblijfsplaatsen geldt dat het onbekend is of deze aanwezig zijn in de bebouwing. Nader onderzoek dient uit te wijzen of verblijfsplaatsen van vleermuizen daadwerkelijk aanwezig zijn. De periode van onderzoek betreft half mei t/m half september, met een piek in juni-juli.

Amfibieën

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de FFwet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.

4 Conclusie

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan op de lijsten van de Flora- en faunawet.

Soorten van FFlijst 1

(Mogelijk) voorkomende grondgebonden zoogdieren en een aantal soorten amfibieën komen voor op FFlijst 1. Voor soorten van FFlijst 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Soorten van FFlijst 3

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst 3 en zijn feitelijk ontheffingsplichtig. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 3.5, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels en is het niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3 en zijn ontheffingsplichtig. Ten aanzien van foerageergebied geldt dat hieraan geen negatieve effecten optreden. Het is niet bekend of daadwerkelijk vleermuisverblijven aanwezig zijn in de bebouwing. Nader onderzoek in de daarvoor geschikte periode (zie paragraaf 3.5) dient dit uit te wijzen. Aan de hand van dit nadere onderzoek kan worden bepaald of sloop van de bebouwing ontheffingsplichtig is in het kader van de Flora- en faunawet.

Concluderend kan gesteld worden dat:

- **nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd dient te worden voor aanvang van de werkzaamheden,**
- **de werkzaamheden voor de overige soortgroepen geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben.**

Literatuurlijst

- Limpens, H. et al, *Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie*, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: *Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten*, 22 februari 2005.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, *Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen*, Den Haag 26 augustus 2009.

Geraadpleegde internetsites

- www.minlnv.nl
- www.brabant.nl
- www.natuurloket.nl
- www.ravon.nl
- www.waarneming.nl

Bijlage 1 Toelichtende tabel soorten per kilometerhok

Rapportage voor kilometerhok X:178 / Y:461								
Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten						goed	-	1991-2007
Mossen						slecht		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren	4					matig		1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						niet		96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						niet		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

Bijlage 2 Wet en regelgeving

Flora- en faunawet *(Bron: Ministerie van LNV)*

De soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet (FFwet). Los van de zorgplicht (Art. 2), die inhoudt dat zorgvuldig moet worden omgesprongen met alle dieren en planten, zijn ongeveer 500 soorten specifiek door de FFwet beschermd. Dat is circa anderhalf procent van de soorten die in Nederland voorkomen. Doel van de wet is er zorg voor te dragen dat de gunstige staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt.

In de Flora- en faunawet zijn lijsten samengesteld van soorten die binnen de Nederlandse wet- en regelgeving een beschermde status genieten. Met name de artikelen 2, 8, 9, 10 en 11 van deze wet hebben directe gevolgen voor de wijze waarop en de mate waarin planologische ingrepen, maatregelen en feitelijke werkzaamheden invloed mogen hebben op de beschermde soorten.

Sinds de inwerkingtreding van de AMvB Art. 75 van de FFwet in februari 2005 is het niet meer altijd nodig een ontheffing te hebben voor het uitvoeren van werkzaamheden. Of dat nodig is hangt af van de soorten die het betreft en de mate van bescherming die zij genieten. De zorgplicht uit artikel twee blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Voor de soorten van FFlijst 1 is geen ontheffing nodig. Voor de soorten van FFlijst 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is zijn ook de soorten uit FFlijst 2 ontheffingsplichtig. Voor soorten van FFlijst 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Behalve voor beschermde soorten, geldt deze indeling ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

Door een recente wijziging in de wetgeving (augustus 2009) is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang “dwingende reden groot openbaar belang” eveneens niet meer mogelijk is.

Natuurbeschermingswet 1998 *(Bron: Ministerie van LNV)*

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura-2000 gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

Een belangrijk onderdeel van de nieuwe Nb-wet is dat er geen vergunning gegeven mag worden voor handelingen of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de kwaliteit van de habitats van soorten

waarvoor een gebied is aangewezen. Wanneer niet op voorhand uitgesloten kan worden dat er schadelijke effecten kunnen optreden, dan dient de initiatiefnemer een 'passende beoordeling' te maken. Dat betekent een onderzoek naar alle aspecten van het project en welke gevolgen die kunnen hebben voor datgene wat bescherming geniet. Het bevoegd gezag (in de meeste gevallen is dat Gedeputeerde Staten) dient aan de hand van deze beoordeling zekerheid te verkrijgen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Kan die zekerheid niet verkregen worden, dan mag er geen vergunning verleend worden.

Ecologische Hoofdstructuur *(Bron: Ministerie van LNV)*

De term 'Ecologische Hoofd Structuur' (EHS) werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en robuuste verbindingen.
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden).
- Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS moet in 2018 klaar zijn. Kleinere natuurgebieden, kleine bosjes, sloten, rietkragen et cetera maken geen deel uit van de EHS, maar dragen uiteraard wel bij aan de natuurkwaliteit van stad en platteland. Het Rijk gaat ervan uit dat deze in voldoende mate door andere partijen (gemeente, waterschappen, grondeigenaren e.d.) worden beschermd. Het Rijk heeft hiervoor een kwaliteitsimpuls voor het landschap opgezet.